

DE GESCHIEDENIS VAN DE WERELD

TEKENINGEN : L. EN F. FUNCKEN

TEKST DOOR J. SCHOONJANS

HET LOOPT VERKEERD...

HET verdrag van Versailles was volgens de meeste historici een historische fout. Het Verdrag van Versailles gaf Duitsland veel gewettigde redenen tot ontevredenheid, maar was toch niet streng genoeg om iedere actie van Duitse zijde te kunnen verhinderen. En er was niet alleen het Duitse probleem, er waren er nog andere! De Volkenbond was in theorie een zeer prachtige instelling, maar in praktijk onbekwaam om de vele vraagstukken van de tijd op te lossen.

CONFERENTIES ! CONFERENTIES !

OM het gebouw dat men te Versailles zo moeizaam had opgericht overeind te houden waren er vele conferenties nodig, o.m. die van Rapallo, San Remo, Washington en Londen. Een heleboel verdragen werden ondertekend. Naast de verdragen kwamen de plannen, o.a. het Dawes-plan en het Young-plan. Zij waren bestemd om Duitsland te doen betalen, maar Duitsland kon niet betalen en om toch iets te krijgen besloten de geallieerden in januari 1923 het Ruhrbekken, het rijke industriegebied, te bezetten.

ATATURK

TURKIJE kon zich niet neerleggen bij het Verdrag van Sèvres en het was nog niet ondertekend, toen een nationale raad te Erzeroum bijeen kwam en de clausules van het verdrag verwierp. De raad werd geleid door een man van formaat, nl. Moestafa Kemâl. Hij slaagde er in zijn land van alle bezettingslegers te bevrijden. Hij heroverde de kust van de Egeïsche Zee, verjoeg de Grieken en dicteerde op 24 juli 1923 het Verdrag van Lausanne. Op 29 oktober riep hij de republiek uit met als hoofdstad Ankara. Hij kreeg de naam Atatürk, d.w.z. vader der Turken.

DE U.S.S.R.

IN de jonge Sovjet Staat was het alles behalve rustig. De Wit-Russen trachtten onder de leiding van Koltsjak, Denikin en Wrangel het bolsjevistisch regime omver te werpen, maar zij werden in de pan gehakt. Het Rode Leger rukte dan in Polen op tot aan de poorten van Warschau. Daar werd het tot staan gebracht door de energieke generaal Jozef Pilsudski, die bijgestaan werd door de Franse strateeg, generaal Weygand. Op 15 augustus 1920 behaalden de Polen de overwinning van Warschau. Het volgende jaar verkregen zij de vrede van Riga en sloten zij met Frankrijk een militair verdrag.

ALARM

REEDS van in het jaar 1919 beleefde Hongarije dramatische ogenblikken. Te Boedapest heerste Béla Kun, een communist. De Roemenen vielen het land binnen. Ten slotte kon admiraal Horthy de orde herstellen en hij werd regent van een koninkrijk... zonder koning. In Duitsland kregen de Spartakisten Liebknecht en Rosa Luxemburg een steeds grotere aanhang. De communistische partij werd sterker en in het begin van januari 1919 beleefde Berlijn zijn « rode week ».

LOCARNO

VAN een werkelijke vrede was er dus al geen sprake meer. Er waren echter mensen die er nog steeds in geloofden en er zich hardnekkig aan vastklampen. Poincaré, de Franse staatsman, zei : « Dat de vrede vrede weze ! » Aristide Briand, Frans minister voor buitenlandse zaken, ijverde voor een toenadering met Duitsland. In 1925 ontmoette hij op de conferentie van Locarno de Duitse minister Stresemann. Zij zegden dat er voortaan geen sprake meer zou wezen van oorlog in Europa... Maar het was een utopie!

WORDT VOORTGEZET